
Nowa siedziba Zakładu Historii Nauki i Techniki.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/1, 151-152

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szerszych kół społeczeństwa, zainteresowanych naukową treścią poglądu na świat. W zakończeniu B. Suchodolski zgłosił konkretne propozycje dotyczące dalszych spotkań międzynarodowych i prosił uczestników sympozjum o propozycje z ich strony. Zgłoszono rzeczywiście pewną liczbę projektów, które będą mogły być realizowane bądź na specjalnych spotkaniach międzynarodowych bądź w ramach XI Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki². Nowo powołany zaś komitet pełni w Polsce.

Po przemówieniu prof. B. Suchodolskiego zabierali jeszcze głos uczestnicy sympozjum (V. Ronchi, B. Kiedrow, D. Price), aby wyrazić zadowolenie z wyników spotkania w Jabłonie oraz podziękować organizatorom³.

Bogdan Suchodolski

POWOŁANIE KOMITETU HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN

Dnia 2 lipca 1963 r. Prezydium PAN podjęło uchwałę o powołaniu przy Wydziale Nauk Społecznych PAN Komitetu Historii Nauki i Techniki.

Decyzję podniesienia Sekcji Historii Nauki Komitetu Nauk Historycznych¹ do rangi samodzielnego komitetu naukowego PAN uzasadnia fakt, iż prace polskie z zakresu historii nauki i techniki rozszerzają się i ich koordynowanie powinno być wykonywane przez pełnoprawny komitet. Także raczej współpracy międzynarodowej przemawiały za podjęciem uchwały, gdyż waga polskich prac w tej dziedzinie stale wzrasta, czego dowodem jest m.in. powierzenie Polsce zorganizowania w 1965 r. XI Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki². Nowopowołany zaś komitet pełni funkcję komitetu narodowego reprezentującego Polskę w Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki.

Przewodnictwo Komitetu Historii Nauki i Techniki powierzyło Prezydium PAN rektorowi Politechniki Warszawskiej prof. J. Bukowskiemu. W skład prezydium komitetu weszli profesorowie: A. Birkenmajer, J. Fierich, E. Olszewski i B. Suchodolski; a w skład komitetu profesorowie: H. Barycz, J. Cząstka, A. Gaweł, J. Gomołiszewski, W. Hubicki, J. Hurwic, T. Jaczewski, S. Konopka, B. Krupiński, B. Leśnodorski, E. Lipiński, I. Malecki, E. Marczewski, K. Maślankiewicz, J. Michalski, M. Odlanicki-Poczobutt, S. Okęcki, B. Olszewicz, K. Opałek, J. Pazdur, K. Petruszewicz, K. Rowiński, P. Rybicki, E. Rybka, M. Serejski, A. Teske, F. Tychowski, W. Voisé, W. Wierzbiński, H. Więckowska, J. Zborowski, doc. doc.: K. Groniowski, L. Hajdukiewicz, W. Jewsiewicki, Z. Kolankowski, W. Krajewski, T. Piech, M. Radwan, S. Szpilczyński, I. Zarębski. Na sekretarza komitetu powołano mgr Z. Skubałę-Tokarską.

Z. S.-T.

NOWA SIEDZIBA ZAKŁADU HISTORII NAUKI I TECHNIKI

W październiku 1963 r. Zakład Historii Nauki i Techniki PAN otrzymał nowy, nieco obszerniejszy lokal w Pałacu Staszica w Warszawie. W lokalu tym mieści się

³ Całość materiałów sympozjum będzie opublikowana w specjalnym obcojęzycznym numerze „Kwartalnika“, który ukaże się w połowie 1964 r. Niniejsze sprawozdanie napisane zostało na podstawie sprawozdań z poszczególnych posiedzeń opracowanych przez ich sekretarzy.

¹ Por. w nrze 3—4/1960 „Kwartalnika“ (s. 529) notatkę *Zmiany organizacyjne w Polskiej Akademii Nauk* z informacją o połączeniu komitetów: Historii Nauki i Nauk Historycznych.

² Por. informację na s. 143 niniejszego numeru.

także sekretariat Komitetu Historii Nauki i Techniki. Nowy adres Zakładu: Warszawa, Nowy Świat 72, pok. 19. Telefony: centrala Pałacu Staszica — 26.52.31, wewnętrzne: kierownictwo i sekretariat Zakładu — 114, biblioteka Zakładu — 58, redakcja „Kwartalnika“ — 148.

SAMOKSZTAŁCENIOWE ZEBRANIA WARSZAWSKICH PRACOWNIKÓW ZAKŁADU HISTORII NAUKI I TECHNIKI-PAN

I

Zakład Historii Nauki i Techniki PAN zorganizował w Warszawie seminarium metodologiczne. Celem seminarium jest konfrontacja problematyki metodologicznej występującej w pracach badawczych poszczególnych pracowników Zakładu oraz dyskusje nad zagadnieniami ogólnometodycznymi z zakresu historii nauki i techniki. Na pierwszym posiedzeniu, które odbyło się w dn. 4 VI 1963 prof. dr E. Olszewski zagałęł dyskusję referatem *Cybernetyka a rozwój nauki*. Referent wskazał na to, w jaki sposób cybernetyka wyodrębniła się w ostatnich dziesięcioleciach jako oddzielna nauka i jaka jest jej rola we współczesnym świecie dla dalszego rozwoju nauki i praktyki. W dyskusji zwrócono szczególną uwagę na znaczenie cybernetyki dla nauk społeczno-ekonomicznych oraz dla zagadnień planowania.

Paweł Czartoryski

II

Na kolejnym zebraniu w dn. 3 IX 1963 przedmiotem dyskusji były dwa referaty: dr Ireny Stasiewicz *Poglądy na związki nauki z praktyką w wiekach XVII—XVIII* oraz mgr Małgorzaty Frankowskiej. *Poglądy na związki myśli teoretycznej z praktyką w XIII w.*

Dr Stasiewicz zwróciła na wstępie uwagę, że intencją jej referatu nie jest analiza związków nauki z praktyką w wiekach XVII—XVIII, lecz jedynie poglądów na te związki. Referentka zasygnalizowała dalej wieloznaczność sformułowania „związki nauki z praktyką“, które najbardziej potocznie rozumie się w sensie „usługowość nauki dla życia“. Choć stosunkowo rzadko obejmuje się obecnie tym sformułowaniem eksperymentalną czy indukcyjną metodę w nauce, indukcja i eksperyment przyczyniają się wyraźnie do tego, by nauka była przygotowana do zastosowań praktycznych, a więc służą one związkowi nauki z życiem. Im bardziej cofamy się wstecz, w historię poglądów na związki nauki i praktykę, tym trudniej jest wyeliminować z rozważań teorie eksperymentu i indukcji, gdyż w wielu wypadkach właśnie one były punktem wyjścia dla „nowej nauki“, determinując rozwój teorii i określając jej stopień powiązania z życiem. W związku z tym autorka uważa, że wyrazem poglądów na związki nauki z praktyką jest w wiekach XVII—XVIII w tym samym stopniu analiza terminów: doświadczenie, eksperyment, teoria indukcji, co i ukazanie zmian miejsca poszczególnych nauk w ówczesnych hierarchizacjach. Toteż omówieniu tych właśnie dwóch zagadnień poświęcony został referat.

Jako materiał ilustracyjny rozważania wykorzystwała referentka poglądy Franciszka Bacona i kontynuatorów nurtu baconowskiego, a przede wszystkim fran-